

Forsikringsvilkår

FIRMABIL

Gjelder fra 01.01.2026

INNHold

1. HVEM FORSIKRINGEN GJELDER FOR.....	2
2. HVOR FORSIKRINGEN GJELDER.....	2
3. HVA FORSIKRINGEN KAN OMFATTE.....	3
4. HVILKE BEGRENSNINGER SOM GJELDER.....	5
5. SIKKERHETSFORSKRIFTER OG ENDRING AV RISIKO.....	5
6. SKADEOPPGJØR OG EGENANDELER.....	7
7. PREMIEREDUKSJON OG PREMIETILLEGG.....	9
8. REDNINGSFORSIKRING.....	10
9. RETTSHJELP	11
10. FØRER- OG PASSASJERULYKKESFORSIKRING.....	13
KUNDEVALGTE TILLEGGSFORSIKRINGER.....	16
BISTAND I KLAGESAKER	26

FORSIKRINGSAVTALEN BESTÅR AV

Forsikringsbeviset
Forsikringsvilkår og kundevalgte tilleggforsikringer
Generelle vilkår
Lov om forsikringsavtaler av 16. juni 1989 (FAL)
Bilansvarsloven av 3. februar 1961 (BAL)
Det øvrige lovverk.

Teksten i forsikringsbeviset og kundevalgte tilleggforsikringer gjelder foran forsikringsvilkårene.
Forsikringsbeviset og forsikringsvilkårene gjelder foran lovbestemmelser som kan fravikes.

1. HVEM FORSIKRINGEN GJELDER FOR

FAL § 7-1 er fraveket. I stedet gjelder bestemmelsene nedenfor:

1.1 ANSVARSFORSIKRING

gjelder for den som er nevnt i forsikringsbeviset (forsikringstaker), og enhver rettmessig bruker av bilen.

1.2 VOGNSKADEFORSIKRING

gjelder til fordel for den som er nevnt i forsikringsbeviset (forsikringstaker).

Hvis det fremgår av forsikringsbeviset, er forsikringen utvidet til å omfatte andre som har økonomisk interesse i bilen. Denne utvidede avtale gjelder for den som mottar særskilt bekreftelse fra selskapet om dette.

1.3 REDNINGSFORSIKRING

Gjelder for eier og for enhver rettmessig fører og dennes passasjerer. Haikere eller personer som er med i bilen som betalende passasjerer, er ikke omfattet av forsikringen.

1.4 FØRER- OG PASSASJERULYKKESFORSIKRING

Gjelder til fordel for personer nevnt i pkt. 10.

1.5 RETTSHJELPFORSIKRING

Gjelder til fordel for personer nevnt i pkt. 9.

1.6 EIERSKIFTE

Forsikringen opphører ved eierskifte. Forsikringen som var i kraft på overtakelsestidspunktet gjelder likevel til fordel for ny eier i 14 dager, når den nye eier ikke har tegnet egen forsikring.

1.7 IKRAFTTREDELSE

Det fremgår av forsikringsbeviset når forsikringen trer i kraft. Ved kjøp trer den i kraft tidligst når kjøperen overtar den økonomiske risiko.

2. HVOR FORSIKRINGEN GJELDER

Utenfor Norden gjelder forsikringen bare på reiser av inntil 3 måneders varighet. Bilansvarsforsikringen gjelder allikevel i EØS-området i den forsikringstiden som fremgår av forsikringsbeviset. Forsikringen gjelder ikke i Russland, Kosovo og Belarus.

2.1 ANSVARSFORSIKRING

gjelder i Europa, Israel, Marokko, Tunisia og Tyrkia

Internasjonalt forsikringskort ("Grønt kort") løses for at myndighetene vil tillate grensepassering uten særskilt ansvarsforsikring. Gjelder i de land som til enhver tid er bestemt av Trafikksforsikringsforeningen. (Ta kontakt med Trafikksforsikringsforeningen, www.tff.no, eller selskapet for mer informasjon).

2.2 VOGNSKADEFORSIKRING

gjelder i Europa.

2.3 REDNINGSFORSIKRING

gjelder i de land hvor bilens vognskadeforsikring gjelder, se pkt. 2.2.

2.4 FØRER- OG PASSASJERULYKKESFORSIKRING

gjelder i de land hvor bilens ansvarsforsikring gjelder, se pkt 2.1.

2.5 RETTSHJELPFORSIKRING

gjelder i Norden.

2.6 KUNDEVALGTE TILLEGGSFORSIKRINGER

Når forsikringen er utvidet med dekning angitt i tilleggsforsikringer, gjelder utvidelsen i de samme områder som dekningen den er tilknyttet, hvis ikke annet fremgår av det enkelte tilleggssproduktet.

3. HVA FORSIKRINGEN KAN OMFATTE

Det fremgår av forsikringsbeviset hvilke dekninger som er avtalt, og hvilke kundevalgte tilleggsforsikringer som gjelder.

3.1 ANSVARSFORSIKRING

Ansvarsforsikring

Forsikringen omfatter erstatningsansvar etter Bilansvarsloven (BAL) med ubegrenset beløp ved personskade og med inntil kr 100.000 000 ved skade på ting. For rettslig erstatningsansvar ut over BAL sin beløpsgrense gjelder vanlig erstatningsrett. Selskapets erstatningsplikt ved skade på ting, er i slike tilfeller begrenset til kr 4.000 000. Skade på gods som blir ført med bilen, dekkes ikke ut over BAL sine bestemmelser.

Utenfor Norge omfatter forsikringen erstatningsansvar etter skadestedets lovgivning for bilansvar. Innenfor EØS-området dekkes etter norske regler hvis dette gir høyere dekning.

Det kan forekomme at enkelte av de nye stater i Europa ikke aksepterer "Grønt kort" fordi de ikke er med i internasjonalt forsikringssamarbeid. Disse stater forlanger særskilt ansvarsforsikring ved innreise i landet - "grenseforsikring". Når slik grenseforsikring er tegnet, gjelder selskapets ansvarsforsikring bare for skade som rammer fører og reisende med bilen. Haikere og betalende passasjerer er unntatt.

I de tilfeller hvor sikrede har påtatt seg oppdrag i henhold til Norsk Standard (NS) er forsikringssummen 150 G.

3.2 VOGNSKADEFORSIKRING

med den dekning som fremgår av forsikringsbeviset (brann/tyveri, delkasko eller kasko).

Sikkerhetsforskrifter, se pkt. 5.1.

Hvilke typer skader som de forskjellige former for vognskadeforsikring dekker, fremgår av punktene 3.2.1 til 3.2.3.

a) Bil med ekstra hjul

Forsikringen omfatter bil med det kjennemerke og den modellbetegnelse som er beskrevet i forsikringsbeviset i seriemessig utførelse. Ekstra dekk med felg, tilsvarende det antall og den type hjul bilen seriemessig er utstyrt med, dekkes også.

b) Sikkerhetsutrustning

Forsikringen omfatter barnesete, FG-godkjent bilalarm, varseltrekant, førstehjelpspute og brannslukningsapparat.

c) Ekstraustyr, dekor og spesiallakk

Hvis det ikke er avtalt høyere forsikringssum, som fremgår av forsikringsbeviset, dekkes - begrenset til kr 60.000:

Fast montert mobiltelefon eller de fastmonterte deler til mobiltelefonanlegg. "Lommetelefon" eller telefon som med enkle håndgrep også kan brukes separat, uten tilknytning til anlegg fast montert i bilen, dekkes ikke.

Fast montert GPS eller de fastmonterte deler til GPS-anlegg. Håndholdt GPS eller GPS som med enkle håndgrep også kan brukes separat, uten tilknytning til anlegg fast montert i bilen, dekkes ikke.

Fast montert radio-/musikk-/bildeanlegg ut over det som er nevnt i pkt. 3.2.a.

Taksameter og taxidataanlegg.

Annet lovlig fast montert tilleggsutstyr.
Dekor/reklametekst og lakkering ut over bilens seriemessige utførelse.

Erstatning etter pkt. 3.2 c er begrenset til 50 % av bilens markedsverdi i Norge etter pkt. 3.2 a, umiddelbart før skaden inntraff.

3.2.1 Brann- og tyveriforsikring

Brannforsikringen gjelder skade på bilen som følge av brann, lynnedslag og eksplosjon.

Tyveriforsikringen gjelder skade ved tyveri, brukstyveri og forsøk på tyveri av eller fra bilen.

I tillegg dekkes skadeverk når det er åpenbart at det samtidig er gjort forsøk på å stjele bilen. Det samme gjelder hvis det er gjort innbrudd i den.

Det anses ikke som tyveri hvis den skyldige tilhører sikredes husstand eller er i tjeneste hos sikrede (jf. Straffelovens § 342).

Spesielle sikkerhetsforskrifter tyveri/skadeverk, se pkt. 5.1.3.

3.2.2 Delkaskoforsikring

Gjelder skade som nevnt i pkt. 3.2.1 og

- utskifting av bilens utvendige vindusruter ved bruddskade som skyldes tilfeldig, plutselig påvirkning. Erstatningen ved skifte av vindusruter er begrenset til 50% av bilens markedsverdi i Norge etter pkt. 3.2a) umiddelbart før skaden inntraff. Utskifting av takluke/takglass er ikke omfattet.
- reparasjon av bilens utvendige vindusruter (inkludert takluke og takglass) ved bruddskade som skyldes tilfeldig, plutselig påvirkning. Ved reparasjon av ruten erstattes inntil kr 1.000.

3.2.3 Kaskoforsikring

Gjelder skade som nevnt i pkt. 3.2.2 og annen skade på bilen oppstått ved sammenstøt, utforkjøring, velting, skadeverk eller annen tilfeldig, plutselig ytre påvirkning. I tillegg dekkes skade som følge av feilfylling av drivstoff.

Skade oppstått mens bilen står parkert fører ikke til bonustap. Gjelder skade på inntil seks år gamle biler og skadevolder må være ukjent. Maksimal erstatning er kr. 30.000.

3.2.4 Transport etter skade

Omfatter forsikringsavtalen skade etter pkt. 3.2.1, 3.2.2 eller 3.2.3 og skaden er erstatningsmessig, erstattes også rimelige omkostninger ved nødvendig transport av bil som ikke er kjørbar, fra skadestedet til nærmeste reparasjonsverksted.

3.3 REDNINGSFORSIKRING

Inngår i delkaskoforsikringen iht. bestemmelsene i pkt. 8.

Redning erstatter bilhjelp hjemme, og i Europa. Dekkes ved kollisjon, utforkjøring, tyveri og hæverk. Gjelder også ved driftsstans, startvansker, utelåsing, tapt/brukket nøkkel, tomt for drivstoff/strøm. Dekker også dersom fører og/eller passasjer rammes av plutselig sykdom, ulykke eller død.

Unntatt er biler med prøvekjennermerke. For disse biler erstattes kun rimelige utgifter til transport av bilen etter erstatningsmessig skade, som er nødvendig for flytting fra det sted skaden skjedde, til nærmeste verksted som kan utføre reparasjonen. Andre utgifter til transport dekkes ikke.

Skade på eller tap av bilnøkkel er dekket. Erstatningen er begrenset til NOK 7.500.

3.4 FØRER- OG PASSASJERULYKKESFORSIKRING

Gjelder iht. bestemmelsene i pkt. 10.

4. HVILKE BEGRENSNINGER SOM GJELDER

Om begrensninger i erstatningsoppgjør, se også pkt. 6 og Generelle vilkår.

Forsikringen omfatter ikke:

- 4.1 Skade som oppstår når bilen er rekvirert av offentlig myndighet.
- 4.2 Skade som oppstår under terrengkjøring, eller ved deltakelse i eller trening til hastighetsløp og fartsprøver, samt skade som oppstår ved kjøring på avsperrt område, på bane eller vei som f.eks Rudskogen, Vålerbanen og Nürburgring. Forsikringen dekker likevel kjøring som inngår i obligatorisk opplæring til førerkort.
- 4.3 Skade som sikrede eller den som er ansvarlig for bilen har voldt forsettlig.
- 4.4 Skade som sikrede eller den som er ansvarlig for bilen har voldt ved grov uaktsomhet. Det avgjøres under hensyn til skyldgraden og omstendighetene for øvrig om selskapet skal erstatte en del av skaden, og i tilfelle hvor mye.
- 4.5 Skade som oppstår når bilen blir kjørt av person som er påvirket av berusende eller bedøvende middel, og sikrede eller den som er ansvarlig for bilen, visste eller burde vite det.
- 4.6 Verdiforringelse og tap av garantiavtale.
- 4.7 Avsavn eller tapt inntekt.
- 4.8 Maskinskade (skade på motor og drivverk), med mindre den er oppstått i direkte forbindelse med annen erstatningsmessig vognskade.
- 4.9 Skade som følge av bruk av bilen til snøbrøyting eller ved bruk av egen vinsj.
- 4.10 Ansvar som sikrede pådrar seg for skade på gods som blir ført med bilen ut over bestemmelsene i BAL, med mindre det fremgår av forsikringsbeviset (godsansvarsforsikring).
- 4.11 Skade når premien ikke er betalt (jf. FAL § 5-2). Erstatning etter ansvarsforsikringen til forsikringstaker eller den som kan identifiseres med forsikringstaker, bortfaller også.

5. SIKKERHETSFORSKRIFTER OG ENDRING AV RISIKO

Handlinger og unnlatelser fra den som med sikredes eller eierens samtykke er ansvarlig for bilen, får samme virkning for sikredes rettigheter som om handlingen eller unnlatelsen var foretatt av sikrede selv jf punkt 5.3.

5.1 SIKKERHETSFORSKRIFTER

Forsikringen er overtatt på betingelse av at de sikkerhetsforskrifter som er fastsatt i forsikringsbeviset, til enhver tid overholdes.

Har sikrede forsømt å overholde sikkerhetsforskriftene, eller påse at de blir overholdt, kan selskapets ansvar settes ned eller falle helt bort, jf. FAL § 4-8.

5.1.1 Sikkerhetsforskrift bruk

- Bilens fører skal ha de førerkort, kjøresedler, bevis, sertifikater og attester myndighetene krever for den klasse og brukstype bilen tilhører.
- Under øvelseskjøring med bilen skal de krav som vegtrafikkloven og stedlige myndigheter stiller, være oppfylt.
- Bilen skal ikke belastes ut over det som er angitt i vognkortet.

5.1.2 Sikkerhetsforskrift vedlikehold

- Bilen skal tilfredsstille kravene gitt i forskrift om bruk av kjøretøy, både med hensyn til utførelse og vedlikehold.
- Bilen skal vedlikeholdes iht. fabrikantens/leverandørens anbefalinger.
- Bilens væskekjølesystem skal være påfylt frosthindrende middel tilpasset de klimatiske forhold.

5.1.3 Sikkerhetsforskrift tyveri/ skadeverk

- Bilen skal være lukket og låst før den forlates. Tenningsnøkkel skal fjernes når det ikke sitter personer i bilen. Nøkler skal oppbevares på betryggende måte, atskilt fra bilen. Nøkler skal ikke merkes med bilens registreringsnummer.
- I forbindelse med salg av bilen skal eieren eller en han/hun har bemyndiget til å bistå med salget, være i denne så lenge tenningsnøkkel befinner seg der.
- Ekstra dekk og felger som ikke er i bruk, skal oppbevares i låst bygning, låst rom i bygning eller låst bil. I fellesgarasje/- bod skal ekstra dekk og felger være fastlåst/- boltet fast til bygning.
- Deler av bilen som er midlertidig avmontert, skal oppbevares innelåst i bygning eller rom i bygning, som kun disponeres av sikrede.
- Tilleggsutstyr skal være montert til bilen slik at det ikke kan fjernes uten ved bruk av verktøy eller nøkkel. Nøkkel skal oppbevares på en betryggende måte, atskilt fra bilen.
- Springssystem skal være installert på bil med verdi over kr 1.000.000.

5.1.4 Lading av elektriske kjøretøy

- Laderen som benyttes til lading av elektriske kjøretøy, må tilfredsstille dagens krav til lading av elektriske kjøretøy.
- I tillegg skal laderen være installert iht gjeldene NEK 400-7-772:
 - Installasjonen skal være gjort av godkjent installatør
 - Hvert tilknytningspunkt skal være beskyttet mot overstrømmer med bruk av overstrømsvern
 - Offentlige tilkoblingspunkt med Type 2 kontakt eller Type 2 plugg, skal være med fast tilkoblet
 - Private tilkoblingspunkt med Type 2 kontakt, Type 2 plugg med fast tilkobling eller stikkontakt i samsvar med NEK EN 60309-2
 - Stikkontakt i samsvar med NEK 502 (Shuko) ≤ 10 A, er kun tillatt dersom elkjøretøyet ikke er egnet for tilkobling med Type 2 plugg/kontakt.
 - Ladeutstyret skal ukentlig visuelt inspiseres

5.2 ENDRING AV RISIKO

Forsikringstakeren plikter straks å underrette selskapet hvis det skjer endringer i den risikoen som er angitt i forsikringsbeviset.

Følgene av å unnlate å gi selskapet beskjed om endringer av risikoen som betinger høyere premie enn den som er betalt, er:

- Ved vognskade begrenses selskapets ansvar til det prosentvise forholdet mellom den premie som er betalt og den som skulle ha vært betalt.
- Ved ansvarsskade har selskapet tilsvarende regressrett overfor forsikringstakeren.

Hvilke tilfeller pkt. 5.2 omfatter:

5.2.1 Overskridelse av kjørelengde

Ved skade blir kilometerstand på skadetidspunktet sammenholdt med de kilometerbegrensninger som fremgår av forsikringsbeviset og tidspunkt for disse avlesninger, uavhengig av forsikringsavtalens gyldighetsperiode.

5.2.2 Endring av spesifikasjoner

Endring av bilens spesifikasjoner som gjør at bilen blir lik eller tilnærmet lik en bil med høyere modellbetegnelse.

5.2.3 Bruksendring

Anvendelse av bilen som strider mot forutsetninger gitt i forsikringsbeviset.

5.2.4 Premiereduserende tiltak

Endring av avtalte forutsetninger som har gitt reduksjon av forsikringspremien. Hvilke forutsetninger som er avtalt, vil fremgå av forsikringsbeviset.

5.3 IDENTIFIKASJON

Sikredes rett til erstatning medfører bortfall eller reduksjon (jfr FAL § 4-11) dersom sikrede kjente til eller burde kjent til handlinger eller unnlatelser begått av personer som:

- Med sikredes eller eierens samtykke er ansvarlig for motorvognen
- Helt eller delvis har kjøring av den sikredes motorvogn(er) som en del av sitt yrke
- er ansatt hos sikrede, og den ansattes husstandsmedlemmer, når den ansatte disponerer firmabil

Dersom handlingen eller unnlatelsen er begått av personer med mer enn 10 % eierinteresse i forsikret virksomhet, vil sikredes rett til erstatning bortfalle eller reduseres uavhengig av sikredes kunnskap.

Disse bestemmelsene begrenser ikke selskapets rett til å kreve regress av fører eller andre som helt/ delvis er ansvarlig for at skaden oppsto.

6. SKADEOPPGJØR OG EGENANDELER

FAL § 6-1 er fraveket. I stedet gjelder bestemmelsene nedenfor.

6.1 SKADEMELDING M.V.

6.1.1 Når skade er inntruffet, skal sikrede omgående gi selskapet melding om skaden. Samtidig skal sikrede gi de opplysninger og dokumenter som er tilgjengelige, og som selskapet trenger for å vurdere sitt ansvar og utbetale erstatningen. Hvis skadens omfang eller reparasjonskostnad øker som følge av at skaden ikke meldes selskapet omgående, erstatter selskapet ikke merkostnadene.

Det gjelder spesielle regler om foreldelse, se Generelle vilkår pkt. 5.

6.1.2 Følgende skader skal meldes til politiet: Personskader, brannskader, tyveriskader og skadeverk. Selskapet kan kreve at andre skader skal meldes til politiet.

6.1.3 Skademelding skal inneholde sikredes fødselsnummer (11 siffer) eller bedriftens organisasjonsnummer.

6.1.4 Ved tap av og skade på tilleggsutstyr (se pkt. 3.2), må sikrede legge fram dokumentasjon for dette.

6.1.5 Selskapet har ikke plikt til å betale erstatning før nødvendige undersøkelser er avsluttet.

6.1.6 Når selskapet har betalt erstatning, plikter sikrede på anmodning å overdra de erstattede gjenstander fri for heftelser.

6.2 OPPGJØRSREGLER VED REPARASJON

6.2.1 Hvis reparasjon etter selskapets vurdering er teknisk og økonomisk forsvarlig, erstattes reparasjonsutgiftene. Er det etter selskapets mening ikke lønnsomt å reparere de enkelte deler, skiftes de med tilsvarende - eller i det alt vesentlige tilsvarende - deler.

Innebærer reparasjon ved utskifting av deler en forbedring fordi utskiftede deler var forringet før skaden, gjøres det et forholdsmessig fradrag i erstatningsoppgjøret, tilsvarende verdien av forbedringen.

6.2.2 Reparasjon kan ikke påbegynnes uten selskapets samtykke.

6.2.3 Selskapet har rett til å bestemme at reparasjon skal foretas, og hvor den skal foretas.

6.2.4 Meromkostninger til overtidsbetaling, flyfrakt og foreløpig reparasjon erstattes ikke.

6.2.5 Utskifting eller omkodning av låser som ikke er skadd, erstattes ikke.

6.2.6 Dekk og felger som ikke er skadd, erstattes ikke.

6.2.7 Reklamasjonskrav vedrørende reparasjoner må rettes til verkstedet.

6.3 OPPGJØRSREGLER VED KONTANTOPPGJØR

6.3.1 Hvis det avtales at erstatningen skal betales ved kontantoppgjør og det ikke kan dokumenteres ved faktura at kjøretøyet er reparert ved et verksted, erstattes arbeidspenger med 50 % av normalpris på verksted.

6.3.2 Selskapet betaler merverdiavgift etter fremlagte kvitteringer der dette er berettiget.

6.4 OPPGJØRSREGLER FOR RADIO-/MUSIKK- BILDEANLEGG OG TILLEGGSUTSTYR

- 6.4.1** Forsikringsverdien av radio-/musikk-/bildeanlegg og tilleggsutstyr nevnt i pkt. 3.2c), settes til hva det på skadedagen ville kostet selskapet å anskaffe tilsvarende - eller i det alt vesentlige tilsvarende - ting. Etter ett år fra tingen ble kjøpt som ny, reduseres forsikringsverdien med 10 % pr. år for hvert påbegynt år, maksimum 50 %.

6.5 OPPGJØRSREGLER VED KONDEMNASJON

- 6.5.1** Er reparasjon av bilen etter selskapets vurdering ikke økonomisk eller teknisk forsvarlig, erstattes skaden med det beløp som det på skadedagen ville kostet selskapet å anskaffe og omregistrere en bil i samme stand av tilsvarende fabrikat, type og årgang – markedsverdien i Norge.

Er bilen gått tapt, erstattes også markedsverdien.

Er utstyr utover bilens seriemessige utførelse gått tapt, eller reparasjon av dette etter selskapets mening ikke er lønnsom, kan selskapet foreta kontantoppgjør, eller erstatte gjenstanden med en tilsvarende - eller i det alt vesentlige tilsvarende - gjenstand.

Selskapet avgjør hvem den skadde bil tilfaller.

Hvis det avtales at sikrede beholder bilen, gjøres fradrag for gjenverdi og omregistreringsavgift.

- 6.5.2** Forsikringstakeren har rett til ny bil av i det vesentlige tilsvarende fabrikat, type, årgang og med fabrikkmontert tilbehør hvis

- reparasjonsomkostningene vil overstige 80 % av bilens nyanskaffelsesverdi på skadedagen, uten hensyn til rabatter, (bergings-/transportomkostninger anses ikke som reparasjonsomkostninger), og
- bilen ikke har vært kjørt over 15.000 km., og
- skaden inntreffer innen ett år etter at bilen som fabrikkny ble registrert på forsikringstakeren, og
- bilen ikke tidligere har vært utsatt for skade som overstiger 20 % av nyanskaffelsesverdien, og
- bilen ikke anvendes som drosje, trafikkskolebil, utleiebil, liktransportbil, ambulanse, utrykningsbil eller er skadet under kjøring med prøvekjennemerke, og/eller bilen ikke er særskilt registrert med tollskilte.

Selskapet har adgang til å foreta kontantoppgjør med hva det på skadedagen vil koste selskapet å anskaffe en slik bil.

Den skadede bilen tilfaller selskapet.

6.6 SKJØNN

Ved vognskade skal verdifastsettelse og/eller skadeansettelse avgjøres ved skjønn hvis sikrede eller selskapet krever det.

Bestemmelsene om skjønn i Generelle vilkår får i så fall anvendelse.

6.7 TING SOM KOMMER TIL RETTE

Kommer ting til rette etter at erstatning er betalt, har sikrede rett til å beholde tingen mot å betale erstatningen tilbake. Sikrede må, hvis han/hun ønsker å beholde tingen gi skriftlig beskjed om dette innen 21 dager etter at selskapet har underrettet om at tingen har kommet til rette. Innen samme frist må erstatningen være tilbakebetalt. I motsatt fall tilfaller tingen selskapet.

6.8 REGRESS

Har selskapet iht. Bilansvarsloven, trafikktrygdeerklæring eller etter pkt. 3.2 betalt erstatning som selskapet etter forsikringsvilkårene ikke svarer for, kan selskapet kreve beløpet fra forsikringstakeren eller person som kan identifiseres med forsikringstakeren.

6.9 EGENANDELER

I erstatningsoppgjøret fratrekkes den egenandel som fremgår av punktene nedenfor, med mindre annen egenandel fremgår av forsikringsbeviset eller kundevalgt tilleggsforsikring. Skal erstatningen avkortes/reduseres, gjøres dette etter at egenandelen er fratrukket.

Har sikrede flere forsikrede ting i selskapet som er berørt ved en og samme hendelse, trekkes bare en egenandel - den høyeste.

Tilleggsegenandel ved skader som skyldes at kjøretøyet triller uten fører:

Tilleggsegenandel som skyldes skader der kjøretøyet triller uten fører er kr 10 000
Dette gjelder både kasko og ansvarsskader.

6.9.1 Ansvarsskade (pkt. 3.1)

Egenandel er kr 5.000, dersom ikke annet fremkommer av forsikringsbeviset.

6.9.2 Rettshjelp (pkt. 3.1)

Egenandelen er kr 6.000 med tillegg av 20 % av det overskytende. Det trekkes bare en egenandel for hver tvist selv om det er flere parter på samme side.

6.9.3 Brann- og tyveriskade (pkt. 3.2.1)

Egenandelen er kr 8.000, dersom ikke annet fremkommer i forsikringsbeviset.

Kan det dokumenteres at FG-godkjent *) tyverialarm var i drift på skadetidspunktet, fratrekkes ingen egenandel ved tyveri av bilen eller deler av denne sikret med alarmen. Det samme gjelder ved innbrudd i bilen.

Ved installert FG-godkjent* springssystem fratrekkes ingen egenandel ved tyveri av bilen.

*) FG = Forsikringsselskapenes godkjennelsesnevnd.

6.9.4 Glassruteskade (pkt. 3.2.2)

Reparasjon - ingen egenandel, men erstatningen er begrenset til kr 1.000.

Utskifting - egenandelen er 35 % av kostnadene for skifte av rute, min. kr 3.000.

Ved skade på takglass/ takluke som må skiftes ut, erstattes skaden under kasko, jf. pkt.3.2.3, med avtalt egenandel, jf. pkt. 6.9.5 og bonustap jf. pkt. 7.2

6.9.5 Annen vognskade (pkt. 3.2.3)

Egenandel er kr 15.000

Ved skade som skyldes direkte sammenstøt med dyr som går løse på vei, når forholdet omgående er blitt rapportert til politimyndighet eller viltnevnnd på stedet, reduseres egenandelen med inntil kr 6.500.

Ved skade oppstått når bilen er parkert og forlatt, jf. pkt. 3.2.3, er egenandelen kr 8.000.

Ved skade på bil med over 300 hk, økes egenandelen med kr 8.000 hvis sjåfør er under 23 år.

6.9.6 Redning (pkt. 3.3)

Egenandelen er 25 % av redningskostnadene, min. kr 1.000.

7. PREMIEREDUKSJON OG PREMIETILLEGG

(Bonus/malus)

Hvis det fremgår av forsikringsbeviset at det regnes bonus/malus for bilen, gjelder dette punkt for forsikringen.

Bonus/malus er et premierings- og belastningssystem avhengig av skadeforløp på den enkelte forsikringsavtale.

Bonus/malus følger bileieren, ved leasing leieren.

Bonus/malus gis på den bonusberettigede del av premien for ansvars- og kaskoforsikring. Det gis ikke bonus hvis forsikringsforholdet har vart mindre enn 12 måneder.

Hvis bonus (herunder startbonus) er fastsatt på grunnlag av feilaktige opplysninger fra forsikringstakeren, kan erstatningen ved skade reduseres eller bortfalle.

7.1 BONUS (PREMIEREDUKSJON)

Bonus reguleres ved forsikringens hovedforfall. Ved kjøring i forsikringsåret uten bonusreducerende skade, reduseres neste års bonusbærende premie med 10 % hvert år inntil oppnådd 70 %. Ved skadefri kjøring i nye 5 år, oppnås 75 %, og med ytterligere 5 skadefrie år kan man velge om man fremdeles vil stå på 75 % eller rykke opp til 80 %. Hvis man velger å bli stående på 75 % vil første bonusberøvende skade ikke medføre bonustap, jf. tabell i pkt. 7.2.

7.2 BONUSTAP (PREMIETILLEGG ETTER SKADE)

Bonustap beregnes ikke ved skade som er definert som naturskade (jfr. Lov om naturskadeforsikring 16.06.1989 nr 70 § 1), brann-, tyveri-, rettshjelp-, glass, rednings- og skader oppstått under ferje-/biltogtransport samt fører-/passasjerulykke.

Bonus vil heller ikke bli redusert ved skade som skyldes direkte sammenstøt med dyr som går løse på vei, når forholdet omgående er blitt rapportert til politimyndighet eller viltneimnd på stedet.

Skade oppstått under parkering jf. punkt 3.2.3, fører ikke til redusert bonus.

Ved mer enn en skade i forsikringsåret beregnes ny bonus ved å ta utgangspunkt i den bonus man rykker ned til etter første skade. Deretter finner man ny bonus etter andre skade, osv. Bonustap beregnes både for ansvars- og kaskoforsikringen, selv om selskapet utbetaler erstatning bare under en av forsikringsformene. Bonus reduseres etter følgende tabell:

Bonus før skade	Bonus etter skade
80 %	70 % (1. årstrinn)
75 % (f.o.m. 6. årstrinn)	75 % (1. årstrinn)
75 % (t.o.m. 5. årstrinn)	60 %
70 %	40 %
60 %	30 %
50 %	20 %
40 %	10 %
30 %	0 %
20 %	10 % tillegg
10 %	20 % tillegg
0 %	40 % tillegg
10 % tillegg	50 % tillegg
20 % tillegg	60 % tillegg
30 % tillegg	70 % tillegg

Høyere tilleggspremie fastsettes spesielt.

8. REDNINGSFORSIKRING

For redningsforsikring gjelder de samme sikkerhetsforskrifter som for bilforsikring forøvrig, se pkt. 5.

Se også unntak i pkt. 3.3.

8.1 TRANSPORT AV PERSONER

Det fremgår av pkt. 1.3 hvem forsikringen gjelder for.

Erstatningen er begrenset til nødvendige merutgifter ved reise på rimeligste måte.

Selskapet dekker merutgifter ved reise til bestemmelsessted - eller hjemsted hvis dette faller rimeligere - når

8.1.1 fører- og/eller passasjer rammes av ulykkestilfelle, plutselig sykdom eller død, og av den grunn blir forhindret i å fortsette reisen med bilen. Det skal legges fram kvittering for utgifter som kreves erstattet. Videre skal det legges fram legeerklæring. Hvis spesiell transport har vært nødvendig, skal dette fremgå av legeerklæringen.

8.1.2 fører og passasjer ikke kan fortsette reisen fordi bilen grunnet vognskade eller annen form for driftsstopp ikke kan settes i trafikk sikker stand innen 2 arbeidsdager, eller hvis bilen er stjålet, og ikke kommet til rette innen 2 dager. Det skal legges fram kvittering for utgifter som kreves erstattet, og erklæring fra verksted om årsaken til driftsstopp. For passasjerer betales meromkostninger høyst til det sted hvor vedkommende ble med bilen, eller til bilens hjemsted hvis passasjeren skulle være med dit.

8.2 BERGING, TAUING OG TRANSPORT AV BIL

Forsikringen omfatter også tilhenger som er tilkoblet bilen, hvis tilhengeren ikke er dekket av egen redningsforsikring.

Selskapet dekker nødvendige utgifter til berging eller tauing til nærmeste verksted, eller - hvis det faller rimeligere - reparasjon på stedet når reisen med bilen ikke kan fortsette på grunn av vognskade eller annen form for upåregnelig driftsstopp.

Selskapet dekker også merutgifter til hjemtransport eller henting, på rimeligste måte, av bil/tilhenger som er blitt etterlatt på grunn av omstendigheter angitt i pkt. 8.1.

Forsikringen omfatter også assistanse på forsikringstakerens hjemmeadresse - for leaset bil - på leasers hjemmeadresse.

Erstatningen er begrenset til 50 % av bilens markedsverdi etter

pkt. 3.2a), umiddelbart før skaden inntraff. Hvis selskapet ikke skal erstatte skaden på bilen er utgiftene til hjemtransport begrenset til 50 % av bilens verdi i den stand den er på hjemsendelses-tidspunktet.

Transportutgiftene skal godkjennes av selskapet på forhånd.

Selskapet avgjør om erstatning skal ytes for transport til hjemsted eller annet hensiktsmessig sted for sikrede.

8.3 TRANSPORT AV DELER

Selskapet dekker transport av reservedeler som ikke kan fremskaffes på stedet, og som er nødvendige for å bringe kjøretøyet i trafiksikker stand. Selskapet dekker utgifter til frakt, samt eventuelle ekstra tollutgifter i utlandet, men ikke utgifter til selve reservedelene eller montering av disse, med mindre skaden er omfattet av kaskoforsikringen. Assistanse rekvireres gjennom Viking.

8.4 SKADE UTENFOR NORGE

Ved skade utenfor Norge kan Viking kontaktes..

8.5 SELSKAPET ERSTATTER IKKE

- utgifter til deler.
- utgifter som skyldes at fører eller passasjer har vært påvirket av alkohol eller annet bedøvende eller berusende middel.
- utgifter som kan kreves erstattet fra annet hold med hjemmel i lov, offentlig forskrift eller garanti, abonnement eller medlemskap i organisasjon.
- utgifter til hjem-/ videretransport av dyr.

9. RETTSHJELP

9.1 UTGIFTER SELSKAPET ERSTATTER

9.1.1 I hvilken egenskap sikrede er dekket

Selskapet erstatte nødvendige utgifter til advokat, retten, sakkyndige og vitner når sikrede er part i tvist i egenskap av personlig eier, rettmessig bruker eller fører av den forsikrede bil.

Rettshjelputgifter for juridiske personer dekkes ikke.

9.1.2 Utgifter til rettsbehandling

Utgifter til sakkyndige som ikke er oppnevnt av retten, dekkes bare når utgiftene på forhånd er godkjent av selskapet.

Utgifter til vitner dekkes bare ved hovedforhandling og bevisopptak.

Idømte saksomkostninger dekkes ikke. Rettsgebyr i ankeinstans dekkes heller ikke. Bestemmelsen om anke gjelder også ved bruk av andre rettsmidler. Tilkjente saksomkostninger går til fradrag. Likevel dekkes slike saksomkostninger når sikrede kan godtgjøre at motparten ikke er søkegod.

9.1.3 Saksomkostninger ved forlik

Inngås forlik ved at sikredes krav i det vesentlige er tatt til følge, eller etter at sikrede ved dom har blitt tilkjent saksomkostninger, må sikrede på forhånd ha godkjennelse fra selskapet hvis det skal avtales i forliket at hver av partene skal bære sine egne omkostninger. Uten slik godkjennelse fra selskapet, går tilkjente saksomkostninger i dommen til fradrag i erstatningen.

9.1.4 Hvilke domstoler tvisten må høre inn under

Tvisten må høre inn under de alminnelige domstoler, jf. Domstoloven § 1, og ha oppstått mens forsikringen var i kraft. Dersom saken føres for særdomstol, jf. Domstoloven § 2, men kunne vært ført for de alminnelige domstoler, dekkes likevel rettshjelpsutgifter.

9.1.5 Tvist etter at bilen er solgt

Hvis den forsikrede bil er solgt, og forsikringen opphørte i forbindelse med salget, dekkes likevel tvist hvor sikrede er part i egenskap av tidligere eier.

9.1.6 Tvist oppstått før forsikringen trådte i kraft

Rettskjøp utgiftene dekkes ikke hvis sikrede ved forsikringens ikrafttreden var kjent med det som senere ble tvistegrunnlag, og forsto eller måtte forstå at tvisten kunne oppstå.

9.2 FORSIKRINGSSUM

9.2.1 Forsikringssum

Den samlede erstatning ved hver tvist er begrenset til kr 100.000 selv om det er flere parter på samme side. Dette gjelder også om partene har rettskjøpforsikring i forskjellige selskaper, eller om den/de sikrede har rettskjøpdekning under flere forsikringer i ett eller flere selskaper.

Selskapets ansvar er under enhver omstendighet begrenset til den antatte økonomiske verdi av sikredes interesse i saken, hvis utgiftene ikke er godkjent av selskapet på forhånd.

9.3 UTGIFTER SELSKAPET IKKE ERSTATTER

Selskapet dekker ikke utgifter ved:

- 9.3.1** tvist som har sammenheng med entrepris eller transportoppdrag, eller sikredes yrke eller erverv. Tvist som har sammenheng med personskade som har rammet fører eller passasjer er likevel omfattet
- 9.3.2** tvist som har sammenheng med separasjon, skilsmisse, barnefordeling, samværsrett, farskap, arv, krav om omstøtelse av gave, underholdsbidrag, bodeling, oppløsning av det økonomiske fellesskap etablert av samboende og oppløsning av husstandsfellesskap, samt skiftesaker.
- 9.3.3** tvist som alene hører inn under namsmyndighetene.
- 9.3.4** tvist som gjelder vekselsak, inkassosak hvor fordringen er ubestridt, gjeldsforhandlingssak og sak som gjelder konkurs- eller akkordforhandling hvis sikrede er konkurs- eller akkordskyldner.
- 9.3.5** straffesak, ærekrenkelsessak og erstatningskrav i slike saker, samt sak om erstatningsplikt etter skadeerstatningsloven § 3-3 (visse personlige krenkinger) og §3-6 (krenking av privatlivets fred).
- 9.3.6** tvist som gjelder offentlig forvaltningsvedtak. Likevel dekkes utgifter ved søksmål når den administrative klagemulighet er fullt utnyttet. I tilknytning til søksmål er enhver utgift pådratt under forvaltningsbehandlingen unntatt fra dekning.

9.4 SKADEOPPGJØR

- 9.4.1** Vil sikrede søke erstatning under rettskjøpforsikringen i tvist som omfattes av forsikringen, må selskapet underrettes snarest mulig og senest ett år etter at advokat er engasjert. Underretningen skal skje skriftlig. Hvis advokat benyttes under den offentlige forvaltningsbehandling eller for særdomstol, regnes fristen for melding til selskapet fra det tidspunkt hvor den offentlige forvaltningsbehandling er fullt utnyttet eller saken bringes inn for de alminnelige domstoler.
- 9.4.2** Sikrede velger selv en advokat som etter sakens art og sikredes bosted passer for oppdraget.
- 9.4.3** Sikrede plikter å begrense utgiftene til rettskjøp mest mulig, og bærer selv omkostninger forårsaket uten rimelig grunn. Er det flere parter på samme side med likeartede interesser, kan selskapet kreve at disse benytter samme juridiske og tekniske bistand.
- 9.4.4** Selskapet kan kreve å bli holdt underrettet om omfanget av de utgifter som kreves erstattet under forsikringen. Sikrede skal informere selskapet om hvilke utgifter som er påløpt under eventuell behandling i særdomstol, eller under eventuell forvaltningsbehandling av klage på offentlig forvaltningsvedtak.

Ved krav om oppgjør har selskapet den samme rett som sikrede til å få dokumentert hvordan advokaten har beregnet sitt salær. Medgått tid skal spesifiseres. Før endelig oppgjør foretas, kan selskapet kreve dokumentasjon for at egenandel er betalt.

Spørsmål om utgiftenes rimelighet kan forelegges Den Norske Advokatforening.

10. FØRER- OG PASSASJERULYKKESFORSIKRING

10.1 HVEM FORSIKRINGEN GJELDER FOR

Forsikringen gjelder til fordel for enhver rettmessig fører og dennes passasjerer i eller på den bilen som er nevnt i forsikringsbeviset (ikke haikere eller betalende passasjerer).

10.2 HVOR FORSIKRINGEN GJELDER

Forsikringen gjelder i det området som er fastsatt for ansvarsforsikringen for den bilen som er nevnt i forsikringsbeviset, jf. pkt. 2.1.

10.3 HVA FORSIKRINGEN OMFATTER

- Erstatning ved død med kr 100.000 såfremt forsikrede da han/hun døde hadde ektefelle/registrert partner/samboer i live, eller forsørget barn. I motsatt fall er selskapets erstatningsplikt begrenset til kr 30.000.

Ved forsikredes død utbetales forsikringssummen til ektefelle/samboer, livsarvinger, testamentarvinger eller øvrige arvinger etter loven. Disse er begunstiget i den rekkefølge som de er nevnt.

En person regnes ikke som ektefelle lenger enn til det tidspunkt det er avsagt dom for, eller gitt bevilling til separasjon eller skilsmisse, selv om avgjørelsen ikke er rettskraftig eller endelig.

Registrert partner i henhold til lov om partnerskap av 30. april 1993 nr. 40 er likestilt med ektefelle.

Som samboer regnes person som den forsikrede lever sammen med i ekteskapslignende forhold når det av Folkeregisterets registrering av flyttedato framgår at vedkommende har hatt samme bopel som den forsikrede de siste 2 år samt person som har felles bopel og felles barn med den forsikrede. Hvis det på det tidspunkt ulykken inntrådte forelå forhold som var til hinder for at lovlig ekteskap/registrert partnerskap kunne inngås, anses vedkommende ikke som samboer.

En person regnes ikke som samboer lenger enn til det tidspunkt det foreligger faktisk samlivsbrudd eller til det tidspunkt ovennevnte samboerdefinisjon av annen grunn ikke lenger er oppfylt.

- Erstatning ved fullstendig, livsvarig medisinsk invaliditet med kr 200.000, ved delvis invaliditet en tilsvarende mindre del av beløpet.

Samlet erstatning ved ett og samme skadetilfelle, er begrenset til kr 1.000.000. Overskrides denne forsikringssum av summen av de individuelle krav, fordeles beløpet mellom de skadde med hver enkelt prosentandel av den totale skade.

10.4 HVILKE SKADER SOM ERSTATTES

Selskapet svarer for ulykkesskade som rammer den forsikrede person når han/hun er rettmessig fører av- eller passasjer i den forsikrede bil, hvis skaden omfattes av bilansvarsloven.

Med ulykkesskade forstås skade på legemet forårsaket ved en plutselig, og ufrivillig ytre begivenhet - ulykkestilfelle - som inntreffer i forsikringstiden.. Skade på sinnet alene, for eksempel sjokk, regnes ikke som ulykkesskade, med mindre det samtidig er oppstått en fysisk skade som medfører livsvarig og erstatningsmessig invaliditet.

Har den sikrede forsettlig fremkalt forsikringstilfellet, er selskapet ikke ansvarlig. Selskapet er likevel ansvarlig hvis den sikrede pga. alder eller sinnstilstand ikke kunne forstå rekkevidden av sin handling. Selskapet svarer ikke for selvmord eller forsøk på selvmord med mindre kravstilleren kan sannsynliggjøre at dette skyldes en akutt sinnssforvirring som har en ytre årsak, og ikke er en sinnslidelse.

10.5 SELSKAPET ERSTATTER IKKE

- #### **10.5.1**
- ulykkesskade ved drukning, med mindre kravstiller kan godtgjøre at det er overveiende sannsynlig at drukningen ikke skyldes sykdom, sykkelig tilstand eller forhold som selskapet etter vilkårene ellers ikke svarer for.

- #### **10.5.2**
- ulykkesskade som skyldes slagtilfelle, besvimelse eller annen sykkelig tilstand, herunder sinnssykdom eller akutt sinnssforvirring. Har sykdom eller sykkelig tilstand forverret skadens følger, svarer selskapet bare for den del av følgene som er forårsaket av ulykkesskaden.

- #### **10.5.3**
- følgende sykdommer eller sykelige tilstander som har ført til invaliditet eller dødsfall, selv om en ulykkesskade kan påvises som årsak:

10.5.3.1 Følgende muskel-/skjelettilstander:

- smertetilstander i rygg og nakke, med mindre smertene har oppstått som følge av traumatisk/ skadebetinget brudd i ryggssøylen, eller at ryggvirvlene har vært ute av ledd
- brudd som følge av patologisk prosess, som for eksempel beinskjørhet
- myalgier (muskelsmerter) og andre uspesifikke smertetilstander
- tenditter (senebetennelse), tendioser (kronisk senebetennelse) og impingement (inneklemmingssyndrom)
- artritt (leddbetennelse) som ikke er skadeutløst, men for eksempel ledd i en belastningstilstand eller systemsykdom
- degenerative forandringer i ledd og bløtdeler i hele kroppen, med mindre det foreligger en klar skadebetinget artrose (evt. slitasjegikt)

10.5.3.2 Hjerne-/ karsykdommer og – tilstander**10.5.3.3 Tretthetssyndromer****10.5.3.4 Post-commotiosyndrom****10.5.3.5 Psykiske lidelser**

10.5.4 forsikringstilfelle eller økning av skadens omfang som er grovt uaktsom fremkalt av sikrede. Det samme gjelder hvis sikrede grovt uaktsomt har fremkalt forsikringstilfellet ved overtredelse av en sikkerhetsforskrift. Det avgjøres under hensyn til skyldgraden og omstendighetene for øvrig om selskapet skal betale noe, og i tilfelle hvor mye.

10.5.5 ulykkesskade som skyldes frivillig deltakelse i slagsmål eller forbrytelse.

10.5.6 død som følge av selvmord, med mindre kravstilleren kan sannsynliggjøre at dette skyldes en akutt sinnssforvirring forårsaket av en ytre årsak og ikke en sinnsslidelse.

10.6 SKADEOPPGJØR**10.6.1 Plikter ved skade**

- Selskapet skal underrettes om dødsfall så snart som mulig. Selskapet har rett til å forlange obduksjon.
- Ved skade må den skadde snarest søke lege, underkaste seg regelmessig legebehandling og følge legens forskrifter. Den skadde plikter også å la seg undersøke av lege som selskapet utpeker. Hvis den skadede ikke oppfyller denne forpliktelse, kan selskapet avvise ethvert krav om utbetaling av erstatning. Undersøkelsen betales av selskapet.
- Kan det antas at tilstanden vil bli bedret ved operasjon eller annen behandling, og den forsikrede uten rimelig grunn vegrer seg for å underkaste seg behandling, skal det likevel ved fastsettelse av den endelige invaliditetsgrad tas hensyn til den mulighet for bedring som slik behandling ville ha medført.

10.6.2 Dødsfall

Har ulykkesskaden medført døden innen ett år, betales dødsfallserstatning. Eventuell invaliditetserstatning som måtte være utbetalt, kommer til fradrag. Dør den sikrede av annen årsak innen ett år etter at ulykkesskaden inntraff, betales verken dødsfalls- eller invaliditetserstatning. Dør den sikrede senere enn ett år etter at ulykkesskaden inntraff, betales ikke dødsfallserstatning, men invaliditetserstatning.

10.6.3 Livsvarig invaliditet

Har ulykkesskaden innen 3 år fra skadedato medført invaliditet som antas å bli livsvarig, skal det betales invaliditetserstatning.

For barn under 16 år er fristen 5 år. Hvis ulykkesskaden innen 3 år fra skadedato ikke har gitt symptomer som er registrert av lege, betales ingen erstatning.

For fullstendig invaliditet betales hele forsikringssummen, for delvis invaliditet en tilsvarende mindre del av den, fastsatt på grunnlag av Sosialdepartementets invaliditetstabell. Den tabellen som var gjeldende på skadetidspunktet legges til grunn ved fastsettelsen, med følgende utvidelser og unntak:

- Ved tap av synet på ett øye når synet på det andre øyet mangler settes invaliditetsgraden til 100 %.

- Tap av eller skade på lem eller organ som var fullstendig ubrukbart før ulykkesskaden inntraff, gir ikke rett til erstatning for invaliditet. Var et lem eller organ tidligere delvis tapt eller ubrukbart, gjøres det tilsvarende fradrag når invaliditetsgraden skal bestemmes.
- Erstatning for en og samme skade kan ikke overstige 100 % selv om flere lemmer eller organer er skadet.
- Skade som utelukkende virker vansirende, samt tannskader gir ikke rett til invaliditetserstatning
- Ved fastsettelse av invaliditetsgrad skal det ikke tas hensyn til yrke, individuelle anlegg eller sosial stilling.

Erstatningen forfaller til betaling når den livsvarige invaliditetsgrad kan fastsettes, likevel tidligst ett år etter at ulykkesskaden inntraff.

Er det på et tidligere tidspunkt på det rene at selskapet i hvert fall skal betale en del av det beløp som kreves, skal selskapet utbetale et tilsvarende forskudd. Endelig oppgjør kan ikke utstå lenger enn 3 år etter at ulykkesskaden inntraff - for barn under 16 år likevel 5 år. Erstatningen skal fastsettes etter den invaliditetsgrad som antas å bli den endelige.

KUNDEVALGTE TILLEGGSFORSIKRINGER

Når forsikringen er utvidet med dekning angitt i tilleggsforsikringer, gjelder utvidelsen i de samme områder som dekningen den er tilknyttet, hvis ikke annet fremgår av det enkelte tilleggsforsikringer.

M01 PANTHAVER/ UMLEIER IHT. LEASINGAVTALE

Det er notert i selskapet at den forsikrede bil er solgt på avbetaling, eventuelt pantsatt, eller utleid i h.h.t. leasingavtale. Det bekreftes at den forsikring som er dekket (se spesifisering i forsikringsbeviset) ikke skal utgå uten varsel til den som er notert som avbetalingsselger/panthaver/utleier.

Kontanterstatning for inntruffet skade på bilen skal ikke utbetales uten samtykke fra disse.

Dessuten gjelder følgende:

I de tilfeller selskapet har avslått å erstatte skaden på bilen helt eller delvis under henvisning til:

- Generelle vilkår pkt. 4.
- Bilvilkårenes/ arbeidsmaskinvilkårenes/tilhengervilkårenes pkt. 2.
- Bilvilkårenes/tilhengervilkårenes pkt. 4.2, 4.3, 4.4, 4.5, 5.1, 5.2 - for bil også pkt. 4.9.
- Arbeidsmaskinvilkårenes pkt. 4.2, 4.3, 4.4, 4.5, 4.11, 4.12, 5.1 eller 5.2,

alt etter hvilket vilkår som er gjort gjeldende for forsikringsavtalen, erstatter likevel selskapet det tap, eksklusive rentetap, som avbetalingsselger/panthaver/ utleier lider som følge av forsikringstakerens, eventuelt kausjonistens manglende evne til å erstatte skaden.

Den som fremsetter krav mot selskapet, må dokumentere at forsikringstakeren/leieren, eventuelt kausjonisten, ikke har evne til å erstatte skaden eller det oppståtte tap. Omkostninger i den forbindelse erstattes ikke.

Den utvidede forsikring gjelder ikke i de tilfeller der skade på bilen er blitt erstattet uten at selskapet har hatt kjennskap til det. Hvis andre har stilt annen garanti/sikkerhet for forsikringstakerens forpliktelse, er selskapets forpliktelse subsidiær i forhold til garantien/sikkerheten. Regelen i foregående ledd gjelder tilsvarende.

Det er en betingelse for rett til erstatning at avbetalingsselger/panthaver/utleier ikke visste eller burde vite om overtredelsen av de nevnte vilkårsbestemmelser, eller har unnlatt å gjøre det han/hun kan for å hindre det. Likeledes gjelder som betingelse for rett til erstatning, at bestemmelsene i kredittkjøpsloven/ finanskjøpsloven og forskrifter gitt med hjemmel i lov er overholdt av avbetalingsselger.

Hvis selskapet etter bestemmelsene i vilkår for Firmabil, pkt. 6.5.2 har erstattet bil som er gått tapt eller ikke er lønnsom å reparere, med en annen tilsvarende - eller i det alt vesentlig tilsvarende - skal denne bilen tre inn i løpende avtale som panteobjekt om selskapet bestemmer det.

Selskapets forpliktelser er i alle tilfeller begrenset til skadebeløpet i h.h.t. vilkårene for

- Firmabil pkt. 6.2, 6.3 og 6.5
- Storbil/ arbeidsmaskin/ tilhenger pkt 7.2, 7.3 og 7.5.

Har selskapet utbetalt erstatning i h.h.t. denne utvidede forsikringen, for skade som det etter forsikringsavtalen ikke svarer for, plikter forsikringstakeren eller person som kan identifiseres med ham, å betale beløpet tilbake til selskapet.

Denne tilleggssavtale kan av selskapet sies opp når som helst med 14 dagers varsel.

M05 ÅRSPRØVEKJENNEMERKE

Forsikring gjelder bare i Norden, og iht. Forskrift om bruk av kjøretøy, § 2-7 Bruk av prøvekjennemerke m.m.

Forsikringen gjelder kun for den ene bilen/tilhengeren som er påsatt årsprøvekjennemerke under flytting, prøving, demonstrasjon og i forbindelse med registrering.

Underslag (jf. strl. §§ 255 og 256) av motorkjøretøy påsatt årsprøvekjennemerke er dekket.

1 HVILKE FORSIKRINGSVILKÅR SOM GJELDER

Når årsprøvekjennemerke benyttes på

- 1.1 arbeidsmaskin, gjelder innenfor rammen av forsikringen, vilkårene for arbeidsmaskinforsikring.
- 1.2 bil eller tilhenger, gjelder innenfor rammen av forsikringsvilkårene.
- 1.3 moped, motorsykkel, snøscooter eller ATV gjelder innenfor rammen av forsikringen, vilkårene for bilforsikring.

2 FORELIGGER DET VOGNSKADEFORSIKRING, GJELDER FØLGENDE:

- 2.1 I stedet for tilhengervilkårenes pkt. 3.1 omfatter forsikringen bilen/arbeidsmaskinen/tilhengeren med fastmontert utstyr/påbygg.
- 2.2 Ved kondemnasjon eller totaltap erstattes bilen/arbeidsmaskinen/tilhengeren med et beløp tilsvarende selvkost, maksimert til gjenanskaffelsesprisen, dog maksimum kr 1.000.000.
- 2.3 Hvis ikke annet fremgår av forsikringsbeviset, er egenandelen ved enhver skade kr 10.000.

3 SIKKERHETSFORSKRIFT

Følgene av ikke å overholde denne sikkerhetsforskrift fremgår av bil-/tilhenger-/arbeidsmaskinvilkårenes pkt. 5.

- 3.1 Sikkerhetsforskrift som nevnt i vilkårenes pkt. 5 gjelder.
- 3.2 Offentlige forskrifter skal overholdes.
- 3.3 For bruk av årsprøvekjennemerke gjelder bestemmelsene i Forskrift om bruk av kjøretøy, § 2-7 Bruk av prøvekjennemerke m.m. med følgende endring:
 - Ved bruk av årsprøvekjennemerke plikter eier å holde oversikt over hvem som til enhver tid er ansvarlig låner av bilen/arbeidsmaskinen/tilhengeren – krav til godkjent legitimasjon.
 - Årsprøvekjennemerke kan lånes bort for prøvekjøring, flytting etc. for en periode på inntil 24 timer. Det skal alltid utstedes kjøreseddel for årsprøvekjennemerke. Denne skal bringes med under kjøring. Gjenpart skal oppbevares i minst ett år.
 - Dersom kjøretøyet parkeres for natten/lengre tid skal årsprøvekjennemerke avmonteres og oppbevares i låst rom i bygning.
 - Brannskader dekkes kun under kjøring.

- 4 For øvrig gjelder bil-/ arbeidsmaskin-/tilhengervilkårene.

M06 AVBRUDDSFORSIKRING

Hvis det fremgår av forsikringsbeviset at det er dekket avbruddsforsikring, gjelder dette punkt for forsikringsavtalen.

1. Forsikringen omfatter erstatning for avbruddstap med det beløp pr. dag som er angitt i forsikringsbeviset. Antall dager det ytes erstatning for, er begrenset til avbruddstiden.

Avbruddstiden er begrenset til 40 dager.

2. Forutsetning for erstatning er at det foreligger en erstatningsmessig kasko- eller maskinskade og at skaden overstiger egenandelen nevnt i vilkårene for Firmabil, pkt. 6.9.5, Storbil og Tilhenger, pkt. 7.9.5, Arbeidsmaskin pkt. 7.9.4, eller at objektet har vært stjålet.

Hvis avbruddsforsikringen omfatter tilhenger eller semitrailer og denne ikke er skadet, utbetales likevel erstatning for tilhengeren/semitraileren så lenge erstatning ytes for den trekkvogn som nyttes sammen med tilhengeren/semitraileren. Dette gjelder også hvis tilhengeren/semitraileren er skadet og avbruddstiden for denne er kortere enn for trekkvognen. Det må dokumenteres at tilhengeren/semitraileren ikke har vært benyttet i perioden.

3. AVBRUDDSTID

- 3.1 Ved reparasjon regnes avbruddstiden som antall hele dager f.o.m. 2. dag etter at reparasjonen er påbegynt til den er ferdig avsluttet. Avbruddstiden regnes til normal reparasjonstid if. takstrapport. I tillegg til normal reparasjonstid kan det beregnes et ventetillegg for det antall dager det virkelig er ventet - inntil normal reparasjonstids lengde og begrenset til 10 dager. Avbruddstiden er begrenset til 40 dager inkludert eventuelt ventetillegg, 10 dager, hvis skaden ikke repareres.

- 3.2 Ved kondemnasjon av hele kjøretøyet, se vilkårene for Firmabil, pkt. 6.5.1, Storbil, Tilhenger og Arbeidsmaskin pkt. 7.5.1, regnes avbruddstiden som antall hele dager som nødvendig går med til å skaffe tilsvarende kjøretøy, regnet fra den dag skaden ble meldt selskapet. Avbruddstiden er begrenset til 10 dager etter at sikrede har fått beskjed om at bilen vil bli kondemnert. Avbruddstiden er i alle tilfeller begrenset til 40 dager.

- 3.3 Ved tyveri løper avbruddstiden f.o.m. 2. dag etter at melding om tyveriet er mottatt av selskapet. Avbruddstiden omfatter det antall dager bilen er unndratt sikredes disposisjon, medregnet den tid som eventuelt medgår til reparasjon etter at den er kommet til rette. Foreligger det totalskade, jf. vilkårene for Firmabil pkt. 6.5.1, Tilhenger, Storbil og Arbeidsmaskin pkt. 7.5.1, fortsetter avbruddstiden å løpe i h.h.t. reglene i dette kundevalgte tilleggsforsikrings pkt. 3.2, med den endring at denne del av avbruddstiden regnes f.o.m. den dag selskapet avgir tilbud om erstatning. Avbruddstiden er i alle tilfeller begrenset til 40 dager.

4. BEGRENSNING

Selskapet svarer ikke for følgene av streik, lockout o.l.

5. SKJØNN

Hvis en av partene krever det, skal spørsmålet om avbruddstidens lengde avgjøres ved skjønn på samme måte som beskrevet i bilvilkårene/ arbeidsmaskinvilkårene og Generelle vilkår.

6. REGRESS

Selskapet trer inn i sikredes eventuelle erstatningskrav mot tredjeperson.

7. BONUS

Det gis bonus som for kaskoforsikringen. Avbruddsskader er i seg selv ikke bonusreducerende.

Det gis ikke bonus for landbruksmaskin, arbeidsmaskin og tilhenger.

8. For øvrig gjelder bilvilkårene/ arbeidsmaskinvilkårene/tilhengervilkårene.

M19 MOTOR- OG GIRKASSESKADE

HVA FORSIKRINGEN OMFATTER

Forsikringen dekker kostnader til reparasjon av mekanisk eller elektronisk skade i motor, girkasse og kraftoverføring som hindrer fortsatt fremdrift av bilen og som skjer plutselig og uforutsett. For elbil dekkes også plutselig skade i batteripakke, herunder sammenbrudd i celler, med tilhørende elektroniske styringsenheter.

Karantenetid 1 måned etter nytegnning.

HVILKE BEGRENSNINGER SOM GJELDER

Forsikringen dekker ikke:

- Skade oppstått innenfor 1. måned fra tegning
 - skade som skyldes gradvis slitasje, korrosjon eller annen form for tæring.- skade som fabrikant/importør/leverandør/reparatør er ansvarlig for i henhold til avgitt garanti eller på annet rettsgrunnlag.
 - skade som skyldes gradvis slitasje, korrosjon eller annen form for tæring.- skade som fabrikant/importør/leverandør/reparatør er ansvarlig for i henhold til avgitt garanti eller på annet rettsgrunnlag.
- garantikravet ikke frem dekkes skaden etter disse forsikringsvilkår hvis betingelsene ellers er tilstede. Fører
Selskapet overtar i så fall sikredes krav mot fabrikant/importør/leverandør/reparatør. - skade
på clutch og svinghjul - skader
på motor som er chip-trimmet eller at effekten på annen måte er justert.

SKADEOPPGJØR

Reparasjon må ikke påbegynnes før Selskapet er varslet om skaden. Er de utskiftede delene vesentlig mer slitt eller forringet enn hva som regnes som normalt, kan Selskapet gjøre skjønnsmessig fradrag for dette.

Egenandel og aldersfradrag

Egenandelen er kr 15.000.

I tillegg kommer et aldersfradrag ut fra kjørte distanse eller bilens alder som trekkes av reparasjonskostnaden utover egenandelen:

- Ved passert 100.000 km eller 5 år trekkes 20%
- Ved passert 150.000 km eller 6 år trekkes 35%
- Ved passert 200.000 km eller 7 år trekkes 50%
- Ved passert 250.000 km eller 8 år ytes ingen erstatning

SIKKERHETSFORSKRIFT

- Motorvognen skal tilfredsstillende kravene gitt i forskrift om bruk av kjøretøy, både med hensyn til utførelse og vedlikehold
- Motorvognen skal vedlikeholdes iht. fabrikantens/leverandørens anbefalinger.
- Motorvognens væskekjølesystem skal være påfylt frosthindrende middel tilpasset de klimatiske forhold.

Skade etter dette punktet medfører ikke bonustap.

M21 LEIEBIL TILSVARENDE NYTTEVERDI

Hvis det fremgår av forsikringsbeviset at det er avtalt dekning av leiebilutgifter for bil med tilsvarende nytteverdi, gjelder dette punkt for forsikringsavtalen.

- 1 Forutsetning for erstatning er at det foreligger en erstatningsmessig kaskoskade og at skaden overstiger ordinær egenandel nevnt i bilvilkårenes pkt. 6.9.5. Glassruteskade alene gir ikke grunnlag for dekning av leiebilutgifter.

Hvis erstatningen for kaskoskade reduseres med henvisning til bilvilkårenes pkt. 4 eller 5, gjøres samme reduksjon gjeldende for leiebilforsikringen.

Selskapet kan avgjøre hvor bil skal leies.

2 ERSTATNINGSBEREGNING

For bil betegnet som "Firmabil" i forsikringsbeviset erstattes leiebilsutgifter for bilgruppe A - D, F - H, M og N.

Bil grp. Bileksempel

A	Hyundai Atos
B	VW Polo; Opel Corsa
C	Volvo V40, VW Golf
D	Toyota Avensis, Ford Mondeo
F	Peugeot 307 aut. Toyota Corolla
G	Opel Astra stv., Ford Focus stv.
H	Toyota Avensis stv., VW Passat stv.
M	Minivarebil, Citroen Berlingo
N	Varebil 5-9 m3, VW Transporter

3 ERSTATNINGSTID

Maksimal erstatningstid er 15 eller 30 dager, jf. avtalt tid i forsikringsbeviset.

- 3.1 Ved reparasjon regnes erstatningstiden til normal reparasjonstid i flg. takstrapport - tiden fra reparasjonen er påbegynt til den er avsluttet. I tillegg til normal reparasjonstid kan det beregnes et ventetillegg for det antall dager det virkelig er ventet - inntil normal reparasjonstids lengde.
- 3.2 Ved kondemnasjon av hele kjøretøyet erstattes dokumenterte leiebilutgifter for inntil 10 dager. Er det avtalt maksimal erstatningstid på 30 dager, erstattes likevel slike utgifter for inntil 15 dager etter at sikrede har fått beskjed om at bilen vil bli kondemnert, i alle tilfeller begrenset til totalt 30 dager. Velger forsikringstaker ved kondemnasjon kontant erstatning iht. til kundevalgte tilleggsforsikringsers pkt. 2, betaler selskapet erstatning for henholdsvis 10 eller 15 dager.
- 3.3 Ved tyveri regnes erstatningstiden f.o.m. den dag tyveriet ble meldt selskapet og til kjøretøyet er gjenfunnet. Kommer kjøretøyet til rette med erstatningsmessig skade gis i tillegg erstatning etter kundevalgte tilleggsforsikringsers pkt. 3.1 og 3.2.

4 BEGRENSNING

Selskapet svarer ikke for følgene av streik, lockout og lignende.

5 REGRESS

Selskapet trer inn i sikredes eventuelle erstatningskrav mot tredjeperson.

6 BONUS

Det gis ikke bonus.

7 For øvrig gjelder bilvilkårene.

M25 BAGASJEFORSIKRING

1 HVEM FORSIKRINGEN GJELDER FOR

For bil som eies av og er registrert på privatperson gjelder forsikringen for

- den som er nevnt i forsikringsbeviset (forsikringstakeren).
- ektefelle som bor sammen med forsikringstakeren.
- andre medlemmer av den faste husstand som i flg. Folkeregisteret har fast, felles adresse med forsikringstaker.

For bil som eies og er registrert på andre gjelder forsikringen for den/de som på skadetidspunktet er bruker av bilen, inkl. lovlige passasjerer.

2 HVILKE SKADER SOM ERSTATTES

Forsikringen er utvidet til å omfatte tyveri av personlig reisegods/bagasje fra bil med til sammen inntil kr 10.000. Se bilvilkårenes pkt. 6.

3 HVILKE BEGRENSNINGER SOM GJELDER

Selskapet erstatter ikke

- 3.1 penger, kreditt-/betalingskort, bankbøker, verdipapirer, kunstgjenstander, antikviteter, pelsverk, tepper, smykker, ur, perler, edelstener, samt ting av edelt metall og ting bestemt til forbruk, som for eksempel mat og drikkevarer.
- 3.2 yrkesløsøre og egenproduserte varer.
- 3.3 bagasje som befinner seg på bilens tak i tiden mellom kl 0000 og kl 0600. Likevel erstattes bagasje som befinner seg i bagasjeboks.

4 EGENANDEL

Egenandelen er kr 1.000.

Kan det dokumenteres at FG-godkjent* tyverialarm var i drift på skadetidspunktet, fratrekkes ingen egenandel ved tyveri fra bilen.

*FG = Forsikringsselskapenes godkjennelsesnemnd.

5 SIKKERHETSFORSKRIFTER

- Bagasjeboks skal være lukket og låst. Nøkkel skal oppbevares på en betryggende måte, atskilt fra bagasjeboks og bil.
 - Når bilen forlates, skal følgende ting oppbevares i lukket hanskerom eller separat låst bagasjerom uten vindu/låst bagasjeboks:
 - Mobiltelefon
 - GPS
 - Foto-/videoutstyr
 - Optisk utstyr
 - Audiovisuelt utstyr med tilbehør
 - PC-/datautstyr og annet elektronisk utstyr/tilbehør/programvare
 - Musikkinstrumenter og musikkutstyr
 - Våpen med tilbehør og ammunisjon
 - Sportsutstyr. Herunder utstyr/tilbehør for fiske, ski, dykking og golf
 - Bunad og pelsverk
 - Kjøreutstyr til motorkjøretøy
- Tilsvarende gjelder for andre ting hvis bilen forlates/parkeres for natten eller blir hensatt/ forlatt for mer enn ett døgn.

Med natten menes tiden fra man forlater bilen om dagen, og til man tar det i bruk igjen neste dag, og i alle tilfeller tiden mellom kl. 00.00 og 06.00.

For øvrig gjelder bilvilkårene.

M38 BERGINGSBIL

- 1 Ansvarsforsikringen omfatter ansvar for skade på annen bil under berging, lasting, transport og lossing.
- 2 Egenandelen er 25 % av skaden min. kr 15.000, maks. kr 30.000. Storbilvilkårenes pkt. 7.9.2, 2. ledd/ Firmavilkårenes pkt. 6.9, 2. ledd gjelder ikke.
- 3 Kaskoforsikringen omfatter ikke skade på den forsikrede bil som skyldes den fraktete bil med mindre skaden på hele vognsettet gir rett til erstatning iht. bilvilkårenes bestemmelser.
- 4 Skade under dette kundevalgte tilleggsforsikringer alene er ikke bonusreducerende.
- 5 For øvrig gjelder bilvilkårene.

M40 BEGRENSET IDENTIFIKASJON

Denne utvidede forsikring gjelder bare for registreringspliktige næringsdrivende.

- 1 Erstatning ytes til forsikringstaker selv om en "ansvarlig for bilen/arbeidsmaskinen" har voldt skaden under forhold som nevnt i vilkårene
 - Firmabil, pkt. 4.2, 4.3, 4.4, 4.5, 5.1.1 og 5.1.3.
 - Storbil, pkt. 4.2, 4.3, 4.4, 4.5, 5.1.1 og 5.1.3.
 - Arbeidsmaskin, pkt. 4.2, 4.3, 4.4, 4.5, 5.1.1, 5.1.3, 5.1.4 og 5.1.5, 5.-7. ledd, 5.1.6.

alt etter hvilke vilkår som er gjort gjeldende for forsikringsavtalen.

Dette gjelder likevel ikke hvis "den ansvarlige" for bilen har mer enn 10 % eierinteresse i firmaet eller deltar i firmaets styre eller ledelse.

- 2 Disse bestemmelsene begrenser ikke selskapets rett til å kreve regress hos "den ansvarlige".

M45 GODSANSVAR

Hvis det fremgår av forsikringsbeviset at forsikringen er utvidet til å omfatte godsansvar gjelder følgende;

1. Forsikringen er utvidet til å omfatte sikredes rettslige ansvar som bileier eller fraktfører for skade på gods oppstått under lasting av kjøretøyet, videre under kjøring til avlastingsstedet og lossing, og følgene av forsinket levering. Selskapets erstatningsplikt er likevel begrenset til det ansvar som følger av bestemmelsene i lov nr. 68/74 om vegfraktavtaler.

Forsikringen gjelder i det område hvor bilens bilansvarsforsikring gjelder.

2. Erstatningen er ved innenriks befordring begrenset til 17 XDR*) pr. kg. beskadiget eller tapt gods og ved internasjonal befordring 8,33 XDR pr. kilo beskadiget eller tapt gods (jf. lov nr. 68/74 om vegfraktavtaler § 32). Maksimalt erstattes henholdsvis 17 XDR og 8,33 XDR pr. lovlig kg. lasteevne, med mindre særskilt avtale er truffet med selskapet. I tillegg til dette erstattes bare frakt, tollavgifter og andre kostnader med befordring helt ut ved totaltap og forholdsvis ved delvis tap. Videre erstattes renter etter § 36 i den nevnte lov.
3. Ved hvert skadetilfelle gjelder en egenandel på kr. 15.000 hvis ikke annet er nevnt i forsikringsbeviset. Vilkårene for Firmabil pkt. 6.9, 2. ledd, Storbil/Tilhenger pkt. 7.9, 2. ledd, Arbeidsmaskin pkt. 7.9, 4.ledd gjelder ikke.
4. Forsikringen omfatter ikke ansvar for skade som skyldes at sikrede eller den som er ansvarlig for bilen har voldt skaden under påvirkning av alkohol eller annet berusende eller bedøvende middel.
5. Forsikringen omfatter ikke:
 - utvidet ansvar etter lov 68/74 om vegfraktavtaler § 5 (fravikelse av lovens bestemmelse ved innenriks befordring) og §§ 33 og 35 (høyere beløp enn nevnt i dette kundevalgte tilleggsforsikrings pkt. 2, samt særlig utleveringsadresse).

- ansvar for skade på flyttegods

6. Hvis det ikke er truffet særskilt avtale med selskapet, omfatter forsikringen ikke ansvar for skade på levende dyr.
7. **SIKKERHETSFORSKRIFTER**
Følgene av ikke å overholde denne sikkerhetsforskrift fremgår av motorvilkårenes pkt. 5.1.
- 7.1 Fraktføreren har plikt til å undersøke at godset som skal befraktes er ubeskadiget og til stede, jf. lov nr. 68/74 om vegfraktavtaler § 12.
8. Skade under denne kundevalgte tilleggforsikring alene er ikke bonusreducerende.
9. For øvrig gjelder bil-, arbeidsmaskin-/ tilhengervilkårene.

M50 HÅNDVERKERS VERKTØY OG EGNE VARER

Forsikringen omfatter eget anvendbart yrkesverktøy og egne varer, samt yrkesverktøy og varer tilhørende arbeidsgiver og egne ansatte.

1 HVEM FORSIKRINGEN GJELDER FOR

Forsikringen gjelder for den som er nevnt i forsikringsbeviset (forsikringstaker).

2 HVOR FORSIKRINGEN GJELDER.

Forsikringen gjelder i Norge, under transport med og oppbevaring i bil/tilhenger, samt midlertidig oppbevaring på arbeidssted utenom forsikringstakers lokaler.

Forsikringen gjelder også for leie- eller erstatningsbil ved erstatningsmessig skade på forsikret kjøretøy.

3 HVA FORSIKRINGEN OMFATTER

Selskapet dekker skade på og tap av eget yrkesverktøy og egne varer, samt yrkesverktøy og varer tilhørende arbeidsgiver og egne ansatte ved hendelser som følger av underpunkt 3.1 til 3.6. Som yrkesverktøy regnes også alle bærbar datalagringsverktøy, så som PC/ Pda/ Tablets/ Mobiltelefon/ Fotoutstyr /Arbeidsklær innkjøpt av bedriften.

- 3.1 Landtransportmiddelet har vært utsatt for sammenstøt eller støtning, velting, avsporing eller utforkjøring.
- 3.2 Brann, lynnedslag eller eksplosjon.
- 3.3 Jordskjelv, vulkanutbrudd, jord- eller snøskred eller lignende naturkatastrofer.
- 3.4 Tyveri fra låst bil/låst skaphenger, samt tyveri fra låst rom i bygning/låst container.
Tyveri skal omgående meldes til politiet.
Selskapet dekker også tyveri av ting som er for store til å anbringes i brakke, hus eller container og som derfor beror under åpen himmel på arbeidsstedet. Skadeverk dekkes ikke.
Se sikkerhetsforskrifter pkt 5.
- 3.5 Skadeverk i forbindelse med innbrudd.
Se sikkerhetsforskrifter pkt. 5.
- 3.6 Vannskade ved utilsiktet utstrømming av vann eller annen væske fra bygningens rørledning med tilknyttet utstyr, ved brudd, lekkasje eller oversvømmelse.

4 HVILKE BEGRENSNINGER SOM GJELDER

Hendelser nevnt nedenfor dekkes ikke av forsikringen.

Tap som skyldes:

- 4.1 Verktøyets/varenes egenskaper eller tilstand før transporten startet.
- 4.2 normalt svinn
- 4.3 protestaksjoner, opptøyer, streik, lockout, sabotasje og lignende
- 4.4 at varene er bestemt for et ulovlig formål, er fremstilt gjennom ulovlig virksomhet eller ved ulovlige metoder.
- 4.5 forsinkelse
- 4.6 krig eller krigslignende forhold

- 4.7 inngrep mot varene som foretas av statsmakt
- 4.8 oppbringelse, konfiskasjon, rekvisisjon og andre lignede inngrep mot transportmiddelet, iverksatt av statsmakt
- 4.9 hindring av transportvirksomheten, iverksatt av statsmakt
- 4.10 frigjøring av atomenergi
- 4.11 kondens og andre temperaturinnvirkninger, med mindre dette skyldes en erstatningmessig skade nevnt i punkt 3.

5 SIKKERHETSFORSKRIFTER OG ENDRING AV RISIKO

Handlinger og unnlatelser fra den som med sikredes eller eierens samtykke er ansvarlig for transport og lagring av eget yrkesverktøy/egne varer, får samme virkning for sikredes rettigheter som om handlingen eller unnlatelsen var foretatt av sikrede selv.

5.1 Sikkerhetsforskrift - tyveri fra låst bil / låst skaphenger:

Ved transport med bil som eies, føres, leies eller lånes av sikrede:

- Når bilen/skaphengeren forlates, skal den være låst.
Om natten skal forlatt bil/ skaphenger i tillegg være utstyrt med FG-godkjent alarm eller være låst i enegarasje.

Natten betegnes som tiden fra man setter fra seg bilen/skaphengeren om kvelden til man tar den i bruk neste dag, i alle tilfelle mellom kl. 00.00 og kl. 06.00.

- Når bilen forlates skal den være låst, og alle datalagringsverktøy skal oppbevares i lukket hanskerom eller i separat låst bagasjerom uten vindu/ låst bagasjeboks.

5.2 Sikkerhetsforskrift – tyveri fra bygning/container:

Dører, porter, luker og liknende åpninger skal være låst med minst en FG-godkjent låseenhet. Nøkkel må aldri bli i låsen, men skal oppbevares utilgjengelig for uvedkommende.

Vinduer, også vindu i dør i bygning/rom i bygning og container skal være lukket, haspet eller låst. Vindusrute skal være solid festet. Utvendige glasslister skal ikke kunne fjernes med lett håndverktøy. Vindu i luftestilling regnes ikke som forsvarlig sikret.

Benyttes bommer og hengellåser skal disse være av stål og tilfredsstillende

- utvendig: tverrsnitt 60 x 10 mm eller tilsvarende styrke
- innvendig: tverrsnitt 50 x 8 mm eller tilsvarende styrke.

Låsens og beslagets bøyler skal fylle hverandre. Beslagets bøyler skal være av stål og ha samme styrke og dimensjon som hengellåsbøylene. Beslag skal være festet slik at det tilsvarer bommens og låsens styrke.

5.3 Sikkerhetsforskrift – tyveri av ting under åpen himmel på arbeidsstedet:

Tingen skal være festet til grunnfast gjenstand med solid kjetting og hengellås. Hengellåsen skal være godkjent av FG og ha bøyler av herdet stål med dimensjon minst 14 mm og kjettingen skal være av tilsvarende kvalitet.

6 FORSIKRINGSVERDI FØRSTERISIKO

Forsikringssummen fastsettes av forsikringstaker.

For poster med oppgitt sum i vilkårene, og for poster i forsikringsbeviset betegnet som "førsterisiko", erstattes skaden - etter fradrag av egenandel - inntil de oppgitte summer.

7 SKADEOPPGJØR OG EGENANDELER

7.1 Skademelding

Den som vil gjøre krav gjeldende, må uten ugrunnet opphold underrette selskapet om at skade er inntruffet.

7.2 Erstatningsberegning

Kan tingen utbedres til samme, eller i det vesentlige samme stand som før, settes skaden til utgiftene ved utbedringen beregnet etter prisene umiddelbart før skaden inntraff, dog ikke høyere enn til forsikringsverdien med fradrag for gjenverdi. Kan tingen ikke utbedres, eller den er kommet bort, kan selskapet velge mellom

- å betale forsikringsverdien fullt eller delvis for vedkommende gjenstand, eller
- å anskaffe tilsvarende eller i det vesentlige tilsvarende gjenstand.

7.3 Ting som reparerer/ gjenanskaffes

innen 3 år:

Erstatningsgrunnlaget fastsettes etter reglene i pkt. 7.2 med fradrag for tingens

- alder
- slitasje
- sannsynlige brukstid
- anvendelighet

Fradragnet kan ikke overstige 80% av gjenanskaffelsesverdi.

7.4 Ting som ikke reparerer/ gjenanskaffes innen 3 år

For ting som uansett årsak ikke er reparert eller gjenanskaffet innen 3 år etter at skaden inntraff, fastsettes erstatningsgrunnlaget etter reglene i pkt. 7.2, men begrenset til reduksjonen i omsetningsverdi som følge av skaden.

7.5 Ting som kommer til rette

Kommer ting til rette etter at erstatningen er utbetalt, plikter sikrede straks å underrette selskapet. Sikrede har rett til å beholde tingene mot å betale erstatningen tilbake. Vil han ikke det, tilfaller tingen selskapet.

7.6 Egenandel ved skade

Egenandelen ved skade er kr 10.000 pr. skadetilfelle hvis annet beløp ikke er avtalt.

M90 PSYKOLOGISK FØRSTEHJELP

1. Hvem forsikringen gjelder for:

- Sjåfør og medlemmer av deres faste husstand.
- Dekningen gjelder både under arbeid og i fritid.

2. Hva forsikringen omfatter

Forsikringen dekker inntil 10 behandlings- timer for hver hendelse til psykologisk førstehjelp som skyldes psykiske reaksjoner etter en plutselig og uforutsett hendelse, som;

- trafikkulykke, dødsfall i nærmeste familie i forbindelse med ulykke Med nærmeste familie menes ektefelle/ samboer, barn, foreldre, søsken, besteforeldre, oldeforeldre, barnebarn, oldebarn, svigerforeldre, svigerbarn, svogere, svigerinner
- vold, overfall, ran, innbrudd
- brann, eksplosjon

Forsikringen omfatter også hjelp dersom man får psykiske reaksjoner etter kun å ha vært tilstede ved en hendelse.

Reisekostnader i forbindelse med behandling dekkes etter folketrygdens satser.

3. Hvor forsikringen gjelder

Forsikringen gjelder hendelser i hele verden, men ikke ved sammenhengende fritidsreiser utenfor Norden i mer enn 6 måneder.

4. Unntak

Dekningen omfatter ikke hendelser som skyldes;

- kriminelle handlinger begått av forsikrede.
- inntak av berusende eller bedøvende middel.

- deltagelse i slagsmål
- deltagelse i væpnede styrker eller annet bistandsarbeid utenfor Norge.
- selvmordsforsøk.
- problemer med samlivsforhold.
- arbeid som utrykningssjåfør eller medhjelper på slike kjøretøy.
- Reiseutgifter utenlands og hjemreisekostnader til Norge.

5. Skade og egenandel

Ved behov for behandling, meldes dette til fastlegen, som henviser til psykolog. Konsultasjon utenfor Norge skal avtales med Ly Forsikring AS og dekkes kun mot originalkvittering, og etter folketrygdens satser. Ran, overfall og voldtekt skal politianmeldes. Psykologisk førstehjelp har ingen egenandel.

6. Generelt

For øvrig gjelder Selskapets Generelle vilkår.

Bistand i klagesaker

Hvis dere mener at det er gjort en feil fra selskapets side, og dette ikke avklares gjennom den ordinære saksbehandlingen, kan skriftlig klage gjøres til:

Finansklagenemnda
Pb. 53 Skøyen
0212 Oslo

Dere mister retten til å klage hvis klagen ikke er fremsatt overnevnte instans eller sak ikke er anlagt de alminnelige domstoler, innen seks måneder etter dere fikk skriftlig melding om avgjørelsen